

คณะกรรมการการร่างรัฐธรรมนูญ

Constitution Drafting Committee (CDC)

แถลงข่าวการปฏิรูปด้านแรงงาน โดย นายแพทย์ชูชัย ศุภวงศ์ ในฐานะรองประธานกรรมการการร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หกโดยรับผิดชอบหมวดปฏิรูป ซึ่งกรรมการได้พิจารณาแล้ว สรุปผลดังนี้

ส่วนที่ ๑๑ การปฏิรูปด้านแรงงาน

มาตรา (๔/๑/๑๑) ๑ ให้มีการปฏิรูปด้านแรงงานตามแนวทางดังต่อไปนี้

(๑) ตรากฎหมายและกำหนดกลไกเพื่อรองรับเสรีภาพของผู้ใช้แรงงานในการสมาคม การรวมตัวกัน และการร่วมเจรจาต่อรอง ให้สอดคล้องกับมาตรฐานระหว่างประเทศ

(๒) สนับสนุนการจัดตั้งธนาคารแรงงานเพื่อเป็นกองทุนการเงินของผู้ใช้แรงงานในการส่งเสริมการออมและพัฒนาตนเองอันจะนำไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

นายแพทย์ชูชัย ศุภวงศ์ ให้รายละเอียดเพิ่มเติมว่า ในปัจจุบันประเทศไทยยังไม่ได้ให้การรับรองสิทธิและเสรีภาพในอนุสัญญาหลักด้านการคุ้มครองสิทธิแรงงาน ที่ประกันสิทธิผู้ทำงานทุกประเภท (workers) มีประเทศต่างๆ ให้สัตยาบันแล้ว ๑๕๓ (ฉบับที่ ๘๗) และ ๑๖๔ ประเทศ (ฉบับที่ ๘๘ จากสมาชิก ๑๘๕ ประเทศ)ตามลำดับ

อนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ ฉบับที่ ๘๗ ว่าด้วยเสรีภาพในการสมาคมและการคุ้มครองสิทธิในการรวมตัวกัน ได้ประกันสิทธิผู้ทำงานทุกประเภท(workers) และนายจ้าง (employers) ที่จะก่อตั้งและเข้าร่วมในองค์กรของกลุ่มตนโดยมีต้องขออนุญาตจากรัฐก่อน รวมถึงสิทธิในการรวมตัวเป็นสมาพันธ์ และร่วมกับองค์กรแรงงานระหว่างประเทศ ความสามารถที่จะกำหนดระเบียบ กติกา ธรรมเนียมขององค์กรในการบริหารและดำเนินกิจกรรมขององค์กรได้ และอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ ฉบับที่ ๘๘ ว่าด้วยสิทธิในการรวมตัวและการร่วมเจรจาต่อรอง (Right to Organize and Collective Bargaining Convention, 1949) คุ้มครองผู้ทำงานจากการกระทำที่เป็นทางเลือกปฏิบัติในการทำงาน ด้วยเหตุเพราะการก่อตั้งสหภาพ โดยเฉพาะการจ้างงานที่มีเงื่อนไขใหม่ให้บุคคลเข้าเป็นสมาชิกของสหภาพแรงงาน หรือการให้ออกจากงานด้วยเหตุแห่งการเป็นสมาชิกสหภาพแรงงาน หรือการเลือกปฏิบัติด้วยเหตุแห่งการเป็นสมาชิกสหภาพแรงงาน หรือการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของสหภาพแรงงาน รวมถึงการป้องกันที่จะถูกแทรกแซงองค์กรลูกจ้างจากนายจ้างหรือองค์กร จ้างงาน และสนับสนุนให้ทั้งองค์กรนายจ้างและผู้ทำงานให้มีการร่วมเจรจาต่อรองเพื่อกำหนดกติกาและสภาพของการจ้างงานร่วมกัน ซึ่งเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานที่ควรได้รับการปกป้องคุ้มครองอย่างจริงจัง และนำไปสู่ระบบแรงงานสัมพันธ์ที่ดีและเป็นธรรมระหว่างผู้ทำงาน (workers) หรือผู้ใช้แรงงานกับผู้จ้างงาน

นายแพทย์ชูชัย ศุภวงศ์ ได้อธิบายเพิ่มเติม ในกรณีการจัดตั้งสถาบันการเงินหรือธนาคารแรงงานหรือกองทุนการเงินของแรงงานจะเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของลูกจ้าง/แรงงานได้อย่างยั่งยืน โดยให้สามารถเข้าถึงแหล่งทุนได้อย่างเป็นธรรม จะเป็นคานงัดของการลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรม เพราะลูกจ้าง/แรงงานในปัจจุบันมีจำนวนสูงถึง ๑๖.๙ ล้านคน ปัญหาในปัจจุบันคือ ลูกจ้าง/แรงงานที่มีอยู่ (โดยยังไม่รวมแรงงานต่างชาติ) ร้อยละ ๖๐ มีรายได้ต่ำกว่าเดือนละ ๑๐,๐๐๐ บาท มีชั่วโมงทำงานนานถึงวันละ ๑๐ - ๑๔

ชั่วโมง และมักต้องกู้ยืมเงินนอกระบบซึ่งมีดอกเบี้ยสูงมากถึงร้อยละ ๕ - ๒๐ บาทต่อเดือน จากสถิติพบว่า ลูกจ้าง/แรงงานมีหนี้สูงถึงเฉลี่ยครัวเรือนละ ๑๐๖,๐๐๐ บาท โดยหนี้ส่วนใหญ่เป็นหนี้นอกระบบ ต้องผ่อนชำระโดยเฉลี่ยเดือนละ ๗,๔๐๐ บาท จึงตกอยู่ในวงจรของหนี้นอกระบบและความยากจน

ธนาคารแรงงานหรือกองทุนการเงินของแรงงานมีเป้าหมายในการสร้างสถาบัน/แหล่งเงินทุนเพื่อช่วยเหลือ/สนับสนุนการพัฒนาคุณภาพชีวิตของแรงงานให้พ้นจากวงจรความยากจน โดยการให้ลูกจ้าง/แรงงานสามารถเข้าถึงการกู้ยืมในอัตราดอกเบี้ยต่ำ ในยามขาดแคลนจำเป็น สนับสนุนให้เกิดการออม เป็นแหล่งเงินทุนสำหรับคนทำงานที่ต้องการศึกษาหาความรู้ พัฒนาทักษะเพิ่มเติม เป็นแหล่งเงินทุนในองค์กรแรงงานเพื่อนำไปสร้างสรรค์สิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อคนทำงาน เป็นสถาบันจัดสรรสวัสดิการแก่คนทำงานและครอบครัวเป็นแหล่งเงินทุนเพื่อสร้างฐานเศรษฐกิจของคนทำงาน ที่จะช่วยส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก สร้างตลาดภายใน ช่วยกระจายรายได้และการถือครองปัจจัยการผลิต ลดการกระจุกตัวและผูกขาดการเข้าถึงแหล่งทุน และในที่สุด แรงงานสามารถเข้าเป็นผู้ถือหุ้นส่วนใหญ่ของธนาคารแรงงาน/กองทุนการเงินดังกล่าว

แนวคิดในการจัดตั้งธนาคารแรงงานหรือกองทุนการเงินแรงงานคือ ให้รัฐบาลเป็นผู้ริเริ่มจากการออกพันธบัตรในระยะเริ่มแรก จำนวน ๕๐,๐๐๐ ล้านบาทให้กับสำนักงานประกันสังคม (สปส.) ซึ่งมีเงินสูงถึง ๑.๑ ล้านล้านบาท (ปี ๒๕๕๖) และนำเงินที่ได้ไปให้ธนาคารของรัฐบริหารจัดการในการปล่อยเงินกู้ให้แรงงานในอัตราร้อยละ ๑๐ ต่อปี เพื่อบรรเทาช่วยเหลือความเดือดร้อนของลูกจ้าง/แรงงานจากการจ่ายดอกเบี้ยนอกระบบ (โดยกำหนดวงเงินกู้จากค่าจ้างไม่เกิน ๓ เท่าของเงินเดือน)เมื่อครบกำหนด ๓-๕ ปี จะมีรายได้ที่สามารถคืนเงินจำนวน ๕๐,๐๐๐ ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๕ ให้แก่ สปส. (แทนที่ สปส. จะนำไปลงทุนในหุ้นที่มีความเสี่ยงสูง) และนำเงินที่เหลือประมาณ ๕,๐๐๐ ล้านบาท (จากการให้ออมของลูกจ้างที่กู้เงิน โดยการบังคับออมเงินร้อยละ ๑๐ ของเงินกู้นี้เป็นเงินออมในบัญชีฝากประจำ) นำไปช่วยเหลือปล่อยกู้ให้กับลูกจ้างรายอื่นๆ ได้ต่อไป โดยลูกจ้างจำนวนหนึ่งจะมีหุ้นอยู่ในธนาคารหรือกองทุนนี้ และสามารถมีส่วนร่วมในการบริหารเงินได้ต่อไป

จัดทำและเผยแพร่โดย
ทีมงานโฆษกคณะกรรมการกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญ
๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘
ข้อมูล ณ ๑๕.๐๐ นาฬิกา